

COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 19.3.2025
JOIN(2025) 120 final

CARTE ALBĂ COMUNĂ

privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030

1. INTRODUCERE

Europa se confruntă cu o amenințare acută, care devine din ce în ce mai presantă. Singura modalitate prin care putem asigura pacea este să avem pregătirea necesară pentru a-i descuraja pe cei care ne-ar face rău. Dispunem de multe baze solide, cum ar fi potențialul nostru de a mobiliza resurse vaste și o putere tehnologică și industrială latentă. Dar în același timp pornim de la o poziție în care pregătirea noastră pentru apărare a fost fragilizată de decenii de investiții insuficiente.

Continentalul nostru este zguduit, în prezent, de război, agresiune și alte acte ostile. Uniunea Europeană se bucură de o imensă bogăție și putere productivă și are o încredere profundă în importanța valorilor democratice împărtășite de toate statele membre, dar este constrânsă de actori externi care își mobilizează resursele și care utilizează tehnologia într-un mod mai eficace pentru a-și atinge obiectivele. Aceștia ne amenință în mod direct modul de viață și capacitatea de a ne alege propriul viitor prin procese democratice. Actorii respectivi consideră că suntem politic incapabili să producem un răspuns semnificativ și durabil din punct de vedere strategic.

Ordinea internațională trece prin schimbări de amploare, nemaivăzute din 1945. Aceste schimbări sunt deosebit de profunde în Europa, având în vedere rolul său central în provocările geopolitice majore din ultimul secol. Echilibrul politic care a apărut după sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și apoi după încheierea Războiului Rece a fost grav perturbat. Cu toate acestea, oricât de mult ne-ar lipsi vechea eră, trebuie să acceptăm faptul că nu se mai întoarce. Susținerea ordinii internaționale bazate pe norme va rămâne de o importanță crucială, atât în interesul nostru, cât și ca expresie a valorilor noastre. Cu toate acestea, o nouă ordine internațională se va forma în următorii cinci ani și ulterior. Dacă nu participăm la modelarea acestei ordini – atât în regiunea noastră, cât și dincolo de aceasta – vom suporta, pasivi, rezultatul acestei perioade de concurență interstatală, cu toate consecințele negative care ar putea decurge din aceasta, inclusiv perspectiva reală a unui război la scară largă. Istoria nu ne va ierta pentru lipsa de acțiune.

În acest context, Europa se află în fața unei alegeri fundamentale pentru viitorul său. Vrea să avanseze tatonând pe parcursul anilor următori, încercând să se adapteze la noile provocări într-un mod progresiv și prudent? Sau vrea să își determine propriul viitor, fără constrângeri și agresiuni, asigurându-se că cetățenii Europei pot trăi în condiții de securitate, pace, democrație și prosperitate? Dacă răspundem cu fermitate evenimentelor actuale, în cadrul unor acțiuni colective și dotați cu o strategie clară, ne vom consolida poziția în lume și ne vom reînnoi alianțele internaționale pe o bază mai durabilă. Astfel, ne vom putea reînnoi proiectul european și vom putea îmbunătăți securitatea, prosperitatea și bunăstarea cetățenilor noștri. În schimb, dacă continuăm pe aceeași cale, vom sfârși prin a fi micșorați, divizați și vulnerabili.

Atât NATO, cât și Uniunea Europeană au adus beneficii enorme pentru securitatea noastră. În ultimii ani, am colaborat mai strâns ca niciodată pentru a răspunde amenințărilor cu care ne confruntăm. Însă acest lucru nu va fi suficient pentru anii următori. Europa trebuie să facă mult mai mult pentru a restabili un efect disuasiv credibil și pentru a asigura securitatea de care depinde prosperitatea noastră. Pentru aceasta, toate statele membre trebuie să acționeze în mod solidar și să investească în apărarea noastră colectivă.

Viitorul Ucrainei este fundamental pentru viitorul Europei în ansamblul său. Din 2022, un război la scară largă de mare intensitate zdruncină frontierele Uniunii Europene, făcând sute de mii de victime și generând strămutări în masă ale populației, costuri economice uriașe și

distrugerea deliberată a sistemelor energetice vitale și a patrimoniului cultural. Rezultatul acestui război va fi un factor determinant pentru viitorul nostru colectiv în deceniile următoare.

Europa se confruntă cu alte amenințări și provocări în materie de securitate din ce în ce mai mari, atât în regiune, cât și în afara acesteia. Concurența strategică este în creștere în vecinătatea noastră extinsă, de la regiunea arctică la Marea Baltică, până la Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Provocările transnaționale, cum ar fi evoluțiile tehnologice rapide, migrația și schimbările climatice, ar putea pune o presiune imensă asupra sistemului nostru politic și economic. State autoritare precum China încearcă din ce în ce mai mult să își afirme autoritatea și controlul în economia și societatea noastră. Aliații și partenerii tradiționali, cum ar fi Statele Unite, își îndreaptă, de asemenea, atenția dinspre Europa către alte regiuni ale lumii. Am fost avertizați în repetate rânduri de acest lucru, dar acum se întâmplă mai repede decât anticipaseră mulți.

A sosit momentul ca Europa să se reînarmeze. Pentru a dezvolta capacitățile și pregătirea militară necesare pentru a descuraja în mod credibil agresiunea armată și a ne securiza propriul viitor, este necesară o creștere masivă a cheltuielilor europene pentru apărare. Statele membre trebuie să coordoneze și să direcționeze acest efort într-un mod mai eficace ca niciodată, reflectând punctele noastre forte colective și remediind punctele slabe care provin din acțiuni necoordonate.

Avem nevoie de o bază industrială de apărare mai puternică și mai rezilientă. Avem nevoie de un ecosistem de inovare tehnologică pentru ca industriile noastre de apărare să țină pasul cu schimbările caracterului războiului. Avem nevoie să învățăm din situația actuală și să extrapolăm învățămintele la un posibil conflict pe scară largă în viitorul apropiat. Avem nevoie de achiziții publice mai rapide și mai eficiente. Avem nevoie să găsim noi modalități de colaborare cu aliații și partenerii care împărtășesc aceleași obiective.

Reconstrucția apărării europene necesită, ca punct de plecare, o investiție masivă pe o perioadă îndelungată. Împreună, trebuie să accelerăm lucrările pe toate direcțiile de acțiune pentru a consolida în mod imperios pregătirea pentru apărarea europeană, pentru a ne asigura că Europa are o poziție de apărare europeană puternică și suficientă până cel târziu în 2030, sporind totodată și contribuția noastră la securitatea transatlantică.

Prezenta carte albă oferă un cadru pentru Planul de reînarmare a Europei („ReArm Europe”), care pledează pentru o creștere masivă a investițiilor europene în domeniul apărării, care se produce o dată într-o generație. Aceasta stabilește măsurile necesare pentru a reconstrui apărarea europeană, pentru a sprijini Ucraina, pentru a aborda deficiențele critice în materie de capacități și pentru a stabili o bază industrială de apărare puternică și competitivă.

Pe termen scurt, prezenta carte albă stabilește opțiuni concrete de colaborare între statele membre pentru refacerea urgentă a stocurilor de muniție, arme și echipamente militare. Acest lucru este esențial și pentru menținerea și consolidarea sprijinului militar acordat Ucrainei. Astfel cum se subliniază în cartea albă, sprijinul pentru Ucraina reprezintă sarcina imediată și cea mai presantă pentru apărarea europeană. Ucraina este în prezent prima linie a apărării europene, rezistând unui război de agresiune determinat de cea mai mare amenințare la adresa securității noastre comune.

Pe termen mediu și lung, cartea albă indică mai multe domenii de capacități critice, în care statele membre au identificat deja lacune în inițiativele UE și ale NATO privind prioritățile în materie de capacități. Aceasta propune ca statele membre să își unească eforturile

pentru a remedia aceste lacune, inclusiv prin intermediul unui set de proiecte europene de interes comun în domeniul apărării, care urmează să fie definite de statele membre și care ar beneficia de stimulente din partea UE. Sprijinul UE pentru dezvoltarea colaborativă a capacităților va facilita astfel îndeplinirea de către statele membre ale UE din cadrul NATO a obiectivelor în materie de capacități mai rapid și mai economic și cu o interoperabilitate sporită de la bun început. În cele din urmă, cartea albă propune orientări pentru consolidarea bazei industriale și tehnologice de apărare europene, stimulând cercetarea și creând o piață la nivelul UE pentru echipamentele de apărare.

2. UN CONTEXT STRATEGIC CARE SE DEGRADEAZĂ RAPID

Amenințările la adresa securității europene se înmulțesc într-un mod care reprezintă o amenințare acută la adresa modului nostru de viață. Chiar și înainte de invadarea Ucrainei de către Rusia în 2022, tot mai multă lume era conștientă de cât de periculos este mediul de securitate în care operăm. La rândul său, acest lucru ne-a afectat sistemul politic și a avut un impact negativ asupra creșterii economice, deoarece oamenii se tem de consecințele unei rupturi a ordinii internaționale din cauza comportamentului unor actori ostili.

În primul rând, având în vedere geografia și istoria sa, Uniunea Europeană este vulnerabilă la anumite tipuri de provocări din vecinătatea europeană extinsă. Apropierea de Africa de Nord și de Orientul Mijlociu face ca Europa să suporte efectele de propagare ale războaielor, ale migrației și ale schimbărilor climatice care au zguduit aceste regiuni. În partea de nord, regiunea arctică devine o nouă arenă a concurenței geopolitice. Peste Atlantic, Statele Unite, în mod tradițional un aliat puternic, și-au exprimat clar opinia că sunt prea angajate în Europa și că trebuie să se reechilibreze, reducându-și rolul istoric de garant principal al securității.

În al doilea rând, ne confruntăm cu o gamă largă de tipuri diferite de amenințări la adresa securității care sunt din ce în ce mai interconectate și din ce în ce mai răspândite. Printre acestea se numără cazuri de terorism și extremism violent, atacuri hibride, acțiuni ale unor grupuri infracționale organizate internațional și ale unor rețele de infractori cibernetici. Există din ce în ce mai multe dovezi privind legăturile dintre aceste grupuri și actorii statali ostili, aceste legături fiind facilitate de noile tehnologii care depășesc cu ușurință frontierele.

În al treilea rând, unul dintre factorii distinctivi ai acestei noi ere este măsura în care aceste provocări în materie de securitate au un caracter strategic, necesitând astfel un răspuns strategic. De exemplu, Rusia reprezintă o amenințare strategică majoră pe câmpul de luptă. Aceasta a forțat Europa și partenerii noștri să facă față realității unui război mecanizat major de mare intensitate pe continentul european, pe o scară nemaivăzută din 1945. Rusia, care este deja de departe statul european cel mai puternic înarmat, conduce în prezent o economie de război, axată în mod covârșitor pe urmărirea obiectivelor sale de război, pe baza mobilizării industriale și a inovării tehnologice.

În același timp, implicațiile în materie de securitate ale ascensiunii Chinei au un caracter strategic similar. Provocarea pe care o reprezintă China este sistematică prin faptul că aceasta se bazează pe un sistem de guvernare complet diferit – autoritar și nedemocratic – de cel al UE. Această provocare este, totodată, sistemică prin faptul că este legată de abordarea Chinei în ceea ce privește comerțul, investițiile și tehnologia, prin care urmărește să obțină preeminența și, în unele cazuri, supremația.

Într-o epocă în care amenințările proliferază, iar concurența sistemică este în creștere, Europa trebuie să răspundă în mod strategic. În acest sens, trebuie să valorificăm punctele forte ale Uniunii Europene, dar și să abordăm domeniile în care există deficiențe comparative, cum ar fi capacitatea noastră de a stabili o traiectorie centrală clară. În caz contrar, Europei îi va fi mai greu să ia decizii asupra propriului viitor și va fi din ce în ce mai expusă influențelor marilor blocuri economice, tehnologice și militare care încearcă să obțină avantaje față de Europa.

Pe termen scurt, viitorul Europei este determinat de conflictul din Ucraina. Pe termen mediu și lung, dacă rămânem pe traiectoria actuală, unele dintre provocările cu care ne confruntăm vor deveni mai acute. Restul lumii este implicat într-o cursă în direcția modernizării militare și a dobândirii avantajului tehnologic și economic. Această cursă se intensifică, iar Europa nu a reușit încă să găsească un răspuns pe deplin coerent pe măsura gravității conjuncturii actuale.

Rusia va continua să își extindă economia de război, sprijinită de Belarus, Republica Populară Democrată Coreeană și Iran. Rusia și-a extins masiv capacitatea de producție militar industrială, cu cheltuieli pentru apărare estimate în 2024 la 40 % din bugetul federal al Rusiei și de până la 9 % din PIB-ul său (în creștere de la 6 % în 2023). În 2025, se preconizează că Rusia va depăși cheltuielile pentru apărare ale statelor membre în termeni de paritate a puterii de cumpărare. În plus, Rusia a afirmat clar că, după părerea sa, rămâne în război cu Occidentul. Dacă Rusiei i se permite să își atingă obiectivele în Ucraina, ambiția sa teritorială se va extinde dincolo de aceasta. Rusia va rămâne o amenințare fundamentală la adresa securității Europei în viitorul apropiat, inclusiv din cauza poziției sale nucleare mai agresive și a poziționării de arme nucleare în Belarus. Rusia exploatează o rețea de instabilitate sistemică, inclusiv printr-o cooperare strânsă cu alte puteri autoritare. Aceasta alimentează în mod constant tensiunile și instabilitatea din vecinătatea Europei, cum ar fi în Balcanii de Vest, Georgia, Moldova sau Armenia, și are o influență destabilizatoare din ce în ce mai mare în Africa.

Deși **China** este un partener comercial esențial pentru UE, aceasta își majorează cheltuielile pentru apărare, dând dovadă de o lipsă de transparență cu privire la consolidarea capacităților sale militare. În prezent, China se află pe locul al doilea în lume în ceea ce privește cheltuielile militare, depășind toate celelalte țări din Asia de Est luate împreună. Aceasta își extinde rapid capabilitățile militare, inclusiv capabilitățile nucleare, spațiale și cibernetice. Această evoluție modifică în mod semnificativ echilibrul strategic din regiunea indo-pacifică. Modernizarea industriei militare și de apărare a Chinei este atât cantitativă, cât și calitativă. China își intensifică măsurile politice, economice, militare, cibernetice și cognitive pentru a constrânge Taiwanul, evitând, totodată, o confruntare directă. Reconsiderarea statu-quo-ului din Taiwan prezintă riscul unei perturbări majore, care ar avea consecințe economice și strategice profunde pentru Europa. În plus, acțiunile Chinei în Marea Chinei de Est și Marea Chinei de Sud destabilizează regiunea, în timp ce proiecția militară crescândă a acesteia în Pacificul de Sud și Oceanul Indian generează preocupări în rândul partenerilor europeni.

Rivalitățile geopolitice alimentează o mai mare instabilitate în mai multe părți ale lumii. Acest lucru nu numai că afectează securitatea europeană, dar pune în pericol și economia noastră. În **Orientul Mijlociu**, atât încetarea focului în Gaza, cât și căderea regimului Assad în Siria oferă oportunități de a reduce tensiunile regionale și de a pune capăt suferinței umane. Acest lucru ar putea, de asemenea, să reducă insecuritatea economică și să evite efectele de propagare, inclusiv în jurul Mării Roșii. Legătura directă a Iranului cu Rusia, ambițiile sale militare, sprijinul acordat forțelor interpușe și rolul său în destabilizarea regiunii continuă să reprezinte o preocupare serioasă pentru securitatea europeană. Situația fragilă din Israel/Palestina, din Siria și din Liban va trebui monitorizată îndeaproape, pentru a se evita noi tensiuni.

Conflictele, instabilitatea și intensificarea extremismului violent în **Africa**, inclusiv în Sahel, Libia și Sudan, au implicații economice și de securitate directe pentru Europa și vor continua să accentueze instabilitatea.

Printre **amenințările hibride tot mai mari** se numără atacurile cibernetice, sabotajul, interferențele electronice în sistemele globale de navigație și prin satelit, campaniile de dezinformare și spionajul politic și industrial, precum și utilizarea migrației ca armă. Activitățile de sabotaj din Marea Baltică și Marea Neagră sunt în creștere. Activitățile marine și maritime, precum și traficul asociat și infrastructura submarină critică sunt amenințate. Libertatea de acțiune aeriană și spațială a Europei este, de asemenea, din ce în ce mai amenințată.

Rivalitățile geopolitice nu numai că au condus la o nouă cursă a înarmării, ci au provocat și o **cursă tehnologică mondială**. Tehnologia va fi principala caracteristică a concurenței în noul mediu geopolitic. Un număr limitat de tehnologii critice și fundamentale, cum ar fi IA, tehnologiile cuantice, biotehnologia, robotica și sistemele hipersonice, sunt factori-cheie atât pentru creșterea economică pe termen lung, cât și pentru preeminența militară. Stimularea inovării este esențială în acest sens. Ca atare, difuzarea tehnologiei în scopuri comerciale trebuie să fie corelată cu ecosisteme tehnologice mai rigide pentru a promova obiectivele de securitate națională. Concurenții strategici ai UE investesc masiv în acest domeniu.

Același lucru este valabil și pentru securitatea aprovizionării cu **materii prime critice**, fundamentală pentru producția noastră economică și industrială, pentru capacitățile de apărare și pentru competitivitatea noastră. Aceste materii prime suscită o concurență tot mai mare și conflicte crescânde și fac parte din politica de putere, deoarece dependențele excesive pot fi exploatare. De exemplu, o escaladare a tensiunilor în strâmtoarea Taiwan ar putea împiedica UE să aibă acces la materiale, tehnologii și componente esențiale.

Într-o lume mai dură caracterizată printr-o geopolitică hiperconcurențială și tranzacțională, care se joacă pe diferite scene, UE trebuie să fie în măsură să contracareze în mod eficace orice provocare și să fie pregătită chiar și pentru cele mai extreme situații militare, cum ar fi agresiunile armate.

3. PREGĂTIREA EUROPEANĂ PENTRU 2030

Având în vedere schimbările din mediul strategic, este important ca Europa să își consolideze o capacitate suficientă de descurajare pentru a preveni un potențial război de agresiune.

Statele membre își vor păstra întotdeauna responsabilitatea pentru propriile lor trupe, de la doctrină la desfășurare, precum și pentru definirea nevoilor forțelor lor armate. În plus, UE va acționa întotdeauna într-un mod care să nu aducă atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre și ținând seama de interesele în materie de securitate și apărare ale tuturor statelor membre.

Cu toate acestea, UE poate face multe pentru a sprijini și a coordona eforturile statelor membre de consolidare a bazei industriale de apărare și a pregătirii generale a UE pentru apărare, inclusiv prin contribuțiile europene la descurajarea și la apărarea colectivă în cadrul NATO. Prin crearea condițiilor necesare pentru concentrarea masivă la începutul perioadei a investițiilor în sectorul apărării, oferind industriei previzibilitatea necesară și reducând birocrăția, UE va sprijini statele membre să devină pe deplin pregătite în 2030.

UE completează și multiplică eforturile individuale ale statelor membre. Indiferent de formatul ales de statele membre, realizarea de proiecte colaborative va îmbunătăți coordonarea, generând astfel economii de scară și îmbunătățind termenele de livrare. La rândul său, acest lucru va stimula capacitatea de producție a industriei europene de apărare.

UE aduce valoare adăugată prin:

- facilitarea unei colaborări mai strânse și a unei dimensiuni eficiente pentru industria europeană de apărare în ceea ce privește dezvoltarea, producerea și comercializarea sistemelor de arme;
- facilitarea eficienței, a interschimbabilității și a interoperabilității, reducerea costurilor prin evitarea achizițiilor competitive și îmbunătățirea puterii de cumpărare a statelor membre, contribuind în același timp la generarea stabilității și a previzibilității cererii industriale multianuale;
- sprijinirea infrastructurii cu dublă utilizare pentru mobilitatea, comunicațiile, navigația și observarea spațiale;
- facilitarea parteneriatelor.

Prezenta carte albă va fi urmată de Strategia privind o Uniune a pregătirii, care va stabili o abordare integrată multirisc în ceea ce privește pregătirea pentru conflicte și crize, și de Strategia de securitate internă a UE, care va oferi un cadru cuprinzător și unificat pentru prevenirea, detectarea și răspunsul eficace la amenințările la adresa securității.

4. ELIMINAREA LACUNELOR

Pentru a descuraja în mod credibil agresiunile armate străine și pentru a face față consecințelor instabilității și ale conflictelor, statele membre ale UE trebuie să dispună de capabilitățile necesare pentru a realiza întregul spectru de sarcini militare. În prezent, statele membre se confruntă cu lacune critice în materie de capabilități, care au un impact asupra executării unor operațiuni militare complexe pe o perioadă îndelungată. Având în vedere deteriorarea rapidă a contextului geopolitic și creșterea tensiunilor, Europa trebuie să achiziționeze activele necesare într-un interval de timp rezonabil de scurt.

Reconstruirea apărării europene necesită acțiuni pe mai multe dimensiuni, în strânsă coordonare cu NATO. Sunt necesare acțiuni și investiții urgente pentru a reface stocurile epuizate de materiale și echipamente militare ale statelor membre. În viitor, dezvoltarea unei cooperări paneuropene la scară largă pentru a remedia lacunele critice în materie de capabilități în domeniile prioritare este o necesitate strategică a cărei soluționare va dura mai mulți ani; de aceea, este cu atât mai urgent să se intensifice eforturile în acest sens încă de acum.

Lacunele critice în materie de capabilități

Eliminarea lacunelor critice în materie de capabilități necesită: 1) o viziune comună în rândul statelor membre cu privire la cele mai urgente priorități în materie de investiții în capabilități, având în vedere orientările recente ale Consiliului European; 2) un angajament stabil și pe termen lung de a le aborda; 3) un acord clar între statele membre cu privire la cadrul de guvernanta pentru fiecare tip de capabilitate, care poate varia de la un stat membru la altul și 4) finanțare și stimulente din partea UE pentru a ajuta statele membre să mobilizeze resursele bugetare necesare și să le cheltuiască în modul cel mai eficient și mai bine direcționat.

UE deja:

- ajută statele membre să identifice deficiențele și prioritățile în materie de capacități la nivelul UE;
- sprijină statele membre să inițieze noi proiecte privind capacitățile, începând cu armonizarea cerințelor. Flota de aeronave multirol de alimentare în zbor și de transport este un exemplu de succes în acest sens;
- sprijină agregarea cererii prin achiziții publice colaborative, deschizând calea pentru faza industrială și efectuând achiziții comune în numele statelor membre și la cererea acestora (de exemplu, muniție de 155 mm pentru Ucraina);
- consolidează cooperarea prin intermediul cooperării structurate permanente (PESCO) pentru a pune în aplicare proiecte în materie de capacități și de apărare operațională.

Domeniile aferente capacităților de apărare

Pe baza lacunelor în materie de capacități de apărare identificate deja de statele membre, prezenta carte albă stabilește șapte domenii prioritare care sunt esențiale pentru construirea unei apărări europene solide. Domeniile aferente capacităților prioritare sunt următoarele:

Apărare aeriană și antirachetă: o apărare antiaeriană și antirachetă integrată, pe mai multe niveluri, care protejează împotriva unui întreg spectru de amenințări aeriene [rachete de croazieră, rachete balistice și hipersonice, aeronave și sisteme de aeronave fără pilot la bord (UAS)].

Sisteme de artilerie: sisteme de tragere avansate, inclusiv sisteme moderne de artilerie și sisteme de rachete cu rază lungă de acțiune concepute pentru a provoca atacuri precise, cu rază lungă de acțiune împotriva țintelor terestre (lovitură de precizie în profunzime).

Muniție și rachete: pe baza inițiativei Serviciului European de Acțiune Externă „Planul privind munițiile 2.0”, o rezervă strategică de muniții, rachete și componente, alături de o capacitate suficientă de producție industrială în domeniul apărării, pentru a asigura realimentarea în timp util.

Drone și sisteme antidrone: sisteme fără pilot, inclusiv vehicule aeriene, terestre, de suprafață și subacvatice care pot fi controlate de la distanță sau care pot funcționa autonom utilizând software și senzori avansați și care sporesc capacitățile furnizate de aceste tehnologii (de exemplu, conștientizarea situației, supravegherea...).

Mobilitate militară: o rețea la nivelul UE de coridoare terestre, aeroporturi, porturi maritime și elemente și servicii de sprijin, care să faciliteze transportul neîntrerupt și rapid al trupelor și al echipamentelor militare în întreaga UE și în țările partenere.

Tehnologii de război IA, cuantice, cibernetice și electronice: aplicații în domeniul apărării care utilizează IA militară și informatica cuantică; sisteme electronice avansate la nivelul UE concepute pentru a) a proteja și a asigura utilizarea neîngrădită a spectrului electromagnetic pentru forțele și operațiunile terestre, aeriene, spațiale și navale; b) a suprima, a perturba și a refuza utilizarea spectrului electromagnetic de către un oponent și c) a proteja libertatea de a opera în spațiul cibernetic și a asigura accesul neîngrădit la capacitățile cibernetice. Atât capacitățile cibernetice defensive, cât și cele ofensive sunt necesare pentru a asigura protecția și libertatea de manevră în spațiul cibernetic. Este necesar să se dezvolte, împreună cu statele

membre, un sistem voluntar de sprijin pentru capabilitățile cibernetice ofensive ca măsură de descurajare credibilă.

Factori de sprijin strategici și protecția infrastructurii critice: aceștia includ, dar nu se limitează la: aeronave de transport aerian strategic și de alimentare în aer, informații și supraveghere, conștientizarea situației din domeniul maritim, utilizarea și protecția echipamentelor spațiale și a altor mijloace de comunicații securizate și infrastructura pentru combustibili militari.

Valorificarea „dividendului colaborativ”

Există argumente solide pentru eliminarea acestor lacune în materie de capabilități într-un mod colaborativ.

Atât raportul Niinistö, cât și raportul Draghi subliniază că lipsa de colaborare a produs ineficiențe în dezvoltarea capabilităților de apărare și a impus costuri suplimentare tuturor statelor membre. De aceea, nu s-au putut mobiliza îndeajuns economiile de scară europene pentru a reduce costurile unitare. Cheltuielile scăzute și fragmentate pentru apărare ale statelor membre în ceea ce privește inovarea au un impact negativ asupra tehnologiilor emergente și disruptive care sunt vitale pentru viitoarele capabilități de apărare.

Lacunele la nivelul capabilităților pot fi eliminate prin achiziționarea de capabilități pentru un război de mare intensitate, în concordanță cu procesele în materie de capabilități ale UE și ale NATO. Amploarea, costul și complexitatea majorității proiectelor din aceste domenii depășesc capacitatea individuală a statelor membre. Prin urmare, o acțiune coordonată care să beneficieze de sprijinul întregului set de instrumente al UE ar facilita achizițiile eficiente din punctul de vedere al costurilor și ar determina intensificarea industriei europene de apărare, consolidând baza noastră tehnologică, inclusiv inovarea tehnologică în domeniul apărării.

Achizițiile colaborative reprezintă cel mai eficient mijloc de a achiziționa un număr mare de „consumabile”, cum ar fi munițiile, rachetele și dronele. Însă achizițiile colaborative sunt, totodată, esențiale pentru realizarea unor proiecte mai complexe, deoarece agregarea cererii limitează costurile, transmite participanților la piață semnale mai clare privind cererea, scurtează timpul de execuție și asigură interoperabilitatea și interschimbabilitatea. Începând din 2007, în cadrul Agenției Europene de Apărare (AEA), statele membre au convenit asupra unui obiectiv comun ca 35 % din totalul achizițiilor de echipamente de apărare să fie efectuate în mod colaborativ. Acest obiectiv a fost reflectat în angajamentele PESCO, instituită în 2017.

Statele membre au la dispoziție diferite formate și cadre colaborative. Aceste formate includ, dar nu se limitează la: cooperarea multinațională ad-hoc, cum ar fi cadrul „națiunii-lider”; Agenția Europeană de Apărare, Agenția NATO pentru sprijin și achiziții sau Organizația Comună de Cooperare în materie de Armament (OCCAR). La cererea statelor membre, Comisia ar putea acționa, de asemenea, în calitate de organism central de achiziție în numele statelor membre.

Mobilitate militară și infrastructură

Mobilitatea militară este un factor esențial pentru securitatea și apărarea europeană și pentru sprijinul pe care îl acordăm Ucrainei. Aceasta sporește capacitatea statelor membre și a forțelor armate ale aliaților de a deplasa rapid trupe și echipamente în întreaga UE în caz de conflict sau de intensificare a războiului hibrid. Mobilitatea militară va arăta care este nivelul nostru de pregătire și de descurajare. Consolidarea logisticii forțelor armate răspunde, totodată,

necesității de a spori conectivitatea și competitivitatea economiei noastre – o soluție perfectă în termeni de dublă utilizare. Deși s-au înregistrat progrese semnificative în ultimii ani, există în continuare obstacole considerabile în calea deplasării nestingherite a trupelor și a echipamentelor în întreaga UE.

Mobilitatea militară este împiedicată de birocrație, care impune adesea atât o autorizare diplomatică specifică transporturilor militare, cât și respectarea normelor și a proceselor administrative obișnuite. Procedurile actuale nearmonizate, inclusiv cele vamale, cauzează adesea întârzieri grave în eliberarea autorizărilor transfrontaliere. Pentru a accelera capacitatea de descurajare independentă a Europei și sprijinul nostru pentru Ucraina, UE și statele membre trebuie să simplifice și să raționalizeze imediat reglementările și procedurile și să asigure accesul prioritar al forțelor armate la instalațiile, rețelele și activele de transport, inclusiv în contextul securității maritime.

Pentru deplasările lor, forțele armate au nevoie de acces la o infrastructură critică de transport care să fie adecvată scopului de dublă utilizare. Acestea au nevoie atât de disponibilitatea tuturor modurilor de transport și a mai multor rute în întreaga Uniune Europeană, cât și de conexiuni cu țările partenere. Din acest motiv, UE a identificat patru coridoare multimodale prioritare (feroviar, rutier, maritim și aerian) pentru mobilitatea militară în vederea deplasărilor cu preaviz scurt și la scară largă ale trupelor și ale echipamentelor. Aceste coridoare necesită investiții substanțiale și urgente pentru a facilita mișcările trupelor și ale echipamentelor militare. În cadrul acestor patru coridoare prioritare, au fost deja alocate 500 de proiecte de tip „hotspot” care trebuie intensificate urgent (cum ar fi lărgirea tunelurilor feroviare, consolidarea podurilor rutiere și feroviare, extinderea terminalelor portuare și aeroportuare). Trebuie să se asigure, de asemenea, securitatea, întreținerea și repararea acestora. UE și statele membre trebuie să identifice, împreună cu partenerii relevanți, în special NATO, posibilele blocaje imediate și viitoare în aprovizionarea cu energie.

Mobilitatea militară poate fi consolidată în continuare și prin creșterea disponibilității mijloacelor de transport specializate și cu dublă utilizare în toate modurile de transport. UE poate aduce valoare adăugată prin facilitarea achizițiilor publice comune, prin precontractarea activelor și prin utilizarea unor standarde uniforme de proiectare pentru capabilitățile cu dublă utilizare și pentru cele de apărare și securitate. Cooperarea consolidată cu industriile UE ar permite creșterea ofertei de astfel de active critice și menținerea poziției de lider pe piață a întreprinderilor europene care oferă tehnologii cu dublă utilizare.

Comisia, în consultare cu Înalțul Reprezentant, va revizui întreaga legislație existentă a UE care are un impact asupra mobilității militare, inclusiv normele mai stricte privind proprietatea și controlul infrastructurii critice de transport, va cartografia și va moderniza infrastructura de transport cu dublă utilizare și infrastructura critică de transport necesare și va lua în considerare acțiuni adecvate pentru a elimina obstacolele persistente și pentru a asigura accesul militar la mijloace de transport specializate. Proiectele de infrastructură cu dublă utilizare pe termen lung ar beneficia, de asemenea, de o mai mare previzibilitate financiară.

În acest an, UE va adopta o comunicare comună privind mobilitatea militară, inclusiv propunerile legislative necesare.

Protecția frontierelor

Este important să fie apărate toate frontierele terestre, aeriene și maritime ale UE, în special frontiera estică a UE. Proiectul privind un scut la frontiera estică este un exercițiu demn de remarcat al mai multor state membre pentru a face față provocărilor din ce în ce mai mari din regiunea respectivă. Acesta ar urma să instituie un sistem integrat de gestionare a frontierelor terestre, conceput pentru a consolida frontiera terestră externă a UE cu Rusia și Belarus împotriva amenințărilor militare și hibride. Proiectul ar include o combinație cuprinzătoare de bariere fizice, de dezvoltare a infrastructurii și de sisteme moderne de supraveghere.

Omnibus privind apărarea

Simplificarea și armonizarea reglementărilor trebuie să se concentreze atât asupra normelor și a procedurilor specifice sectorului apărării, cât și asupra impactului politicilor și a reglementărilor UE care nu sunt specifice apărării, dar care împiedică bază industrială și tehnologică de apărare europeană (*European defence technological and industrial base – EDTIB*) să răspundă cu maximă agilitate nevoilor actuale sporite.

Comisia va lansa imediat un **dialog strategic cu industria apărării** pentru a discuta posibile măsuri în aceste domenii, pentru a identifica obstacolele în materie de reglementare și pentru a aborda provocările aferente industriei de apărare. În acest context, Comisia va invita AEA și Statul-Major al UE să își împărtășească expertiza, după caz. Pe baza rezultatelor acestui dialog, Comisia va prezenta, până în iunie 2025, o propunere specifică de simplificare Omnibus privind apărarea. Această propunere va viza, în special:

- creșterea certificării încrucișate a produselor din domeniul apărării și facilitarea recunoașterii reciproce a certificării, după caz;
- permiterea acordării rapide a autorizațiilor de construcție și de mediu pentru proiectele industriale de apărare ca o prioritate de interes public;
- asigurarea disponibilității și a posibilității de utilizare în timp util și legale a tuturor materialelor și a altor factori de producție necesari din lanțul de aprovizionare al EDTIB, în special pentru utilizări esențiale pentru care nu sunt disponibili înlocuitori adecvați;
- eliminarea obstacolelor din calea disponibilității personalului militar în momentele și în locurile relevante;
- eliminarea obstacolelor legate de accesul la finanțare, inclusiv a celor legate de investițiile de mediu, sociale și de guvernanță (MSG);
- facilitarea schimbului de informații confidențiale și sensibile în condiții care să asigure atât simplitatea, cât și securitatea gestionării;
- raționalizarea programelor industriale de apărare ale UE pentru a reduce termenele de livrare, pentru a simplifica gestionarea proiectelor finanțate de UE și pentru a simplifica tratamentul cofinanțării acordate de statele membre.

În acest context, directivele UE privind achizițiile publice din domeniul apărării și cele sensibile din domeniul securității și privind transferurile intra-UE de produse din domeniul apărării vor face, de asemenea, obiectul unei simplificări și al unei armonizări a

reglementărilor. Pe baza evaluării la jumătatea perioadei, ar trebui să se urmărească, totodată, simplificarea și accelerarea normelor și a procedurilor Fondului european de apărare.

Stocuri strategice și rezerve de pregătire

UE, împreună cu statele membre, poate sprijini crearea de stocuri strategice și de rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării. Programul privind industria europeană de apărare, EDIP, va sprijini astfel de eforturi în conformitate cu trei linii de acțiune. În primul rând, prin sprijinirea acțiunilor industriale pentru dezvoltarea de parteneriate industriale transfrontaliere pentru coordonarea rezervelor de produse, componente și materii prime conexe din domeniul apărării. În al doilea rând, prin sprijinirea acțiunilor de achiziții publice pentru a constitui rezerve strategice de componente și materii prime relevante. În al treilea rând, prin sprijinirea creării unor rezerve strategice amplasate în mod optim (sau rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării) de produse din domeniul apărării fabricate în UE.

5. CREȘTEREA SPRIJINULUI MILITAR PENTRU UCRAINA („strategia porcului spinos”)

Începând din februarie 2022, UE și statele membre au furnizat Ucrainei sprijin militar în valoare de aproximativ 50 de miliarde EUR, inclusiv prin intermediul Instrumentului european pentru pace. Acest sprijin a fost esențial pentru a susține efortul de război al Ucrainei. Rezistența Ucrainei în fața războiului de agresiune al Rusiei a fost remarcabilă. Nevoile de apărare ale Ucrainei vor continua să fie ridicate cu mult timp după încheierea vreunui acord de încetare a focului pe termen scurt sau a vreunui acord de pace. Ucraina va rămâne în prima linie a apărării și securității europene și se află în centrul procesului de definire a noii ordini internaționale, securitatea sa fiind interconectată cu cea a Uniunii Europene. UE și statele sale membre vor trebui să consolideze capacitatea de apărare și securitate a Ucrainei prin intermediul unei „strategii a porcului spinos”, astfel încât aceasta să fie în măsură să descurajeze orice posibile noi atacuri și să asigure o pace durabilă. Prin urmare, este imperativ ca UE și statele sale membre să majoreze urgent asistența militară acordată Ucrainei.

Războiul de agresiune a evidențiat, de asemenea, industria de apărare extrem de inovatoare și prosperă a Ucrainei, care are expertiză semnificativă în sectoare precum IA și dronele, precum și o capacitate neutilizată în domenii-cheie. Atitudinea pozitivă și spiritul antreprenorial al întreprinderilor tinere și dinamice din Ucraina pot oferi impulsuri importante competitivității Europei și dezvoltării unor capacități europene de apărare consolidate.

Sprijinul militar acordat de UE Ucrainei ar trebui să se concentreze pe două priorități care se consolidează reciproc:

a. Intensificarea asistenței militare și a altor forme de asistență din partea UE pentru Ucraina

Ca parte a garanțiilor de securitate pe termen lung și în concordanță cu inițiativa Înaltului Reprezentant privind consolidarea sprijinului militar acordat Ucrainei, UE și statele sale membre ar trebui să acopere următoarele aspecte:

- Furnizarea de muniție de artilerie de calibru mare, cu un obiectiv de cel puțin 2 milioane de cartușe pe an. Există o cerință critică, pe termen scurt, de a finanța integral livrările de

muniție către Ucraina pe parcursul anului 2025, inclusiv prin stimulente pentru a face donații de muniții din stocuri și achiziții publice. Asigurarea unor livrări stabile necesită asumarea încă de acum a unor angajamente financiare.

- Furnizarea de sisteme de apărare aeriană, de rachete (inclusiv de capacități de lovire de precizie în adâncime) și de drone sunt priorități comune ale Ucrainei și ale statelor membre. Pe baza scrisorii de intenție din noiembrie 2024, în care 18 state membre și-au afirmat disponibilitatea de a acoperi în mod colectiv lacunele urgente în materie de capacități pe termen scurt prin achiziționarea de sisteme de apărare aeriană cu baza la sol și de sisteme anti-aeronave fără pilot la bord, ar trebui lansată, împreună cu Ucraina, o „inițiativă de apărare aeriană” bidirecțională, care să includă achiziții colective și sprijin financiar pentru Ucraina în vederea accelerării producției de interceptori pentru sistemele de apărare aeriană cu rază scurtă și medie de acțiune.
- Dronele reprezintă o capacitate indispensabilă pentru remedierea asimetriei resurselor militare de pe teren. UE și statele sale membre ar trebui să sprijine în continuare achiziționarea de drone de către Ucraina și să susțină în continuare dezvoltarea propriei capacități de producție, inclusiv prin intermediul unor întreprinderi comune între industria europeană și cea ucraineană.
- Eforturile UE și ale statelor membre de a forma și de a echipa brigăzile ucrainene și de a sprijini în mod activ regenerarea batalioanelor trebuie consolidate și dezvoltate în continuare și trebuie să devină progresiv un element esențial al viitoarei dezvoltări a capacității militare a Ucrainei după orice încetare a focului. EUMAM Ucraina va continua să ofere formare pentru un număr de beneficiari superior numărului actual de 75 000 de beneficiari. De asemenea, ar trebui să se ofere sprijin specific și piese de schimb cât mai aproape posibil de câmpul de operațiuni, pentru întreținerea, repararea și revizia echipamentelor deteriorate în cursul luptelor, asigurându-se o mai bună adaptare a echipamentelor militare trimise Ucrainei la realitățile de pe teren. Totodată, trupele europene vor obține beneficii semnificative dacă vor învăța din experiența din prima linie a forțelor ucrainene.
- Sprijinul direct pentru industria de apărare a Ucrainei este modalitatea cea mai eficientă și mai eficientă din punctul de vedere al costurilor de a sprijini eforturile militare ale Ucrainei, în special prin comenzi directe de achiziții publice din industria de apărare efectuate de statele membre pentru a face donații către Ucraina. Capacitatea de producție estimată a industriei ucrainene de apărare va ajunge la aproximativ 35 de miliarde EUR în 2025. În acest scop, Ucraina ar putea utiliza împrumutul UE, care face parte din inițiativa de utilizare accelerată a veniturilor extraordinare (ERA) condusă de G7. Comisia va lua toate măsurile necesare pentru a concentra la începutul perioadei finanțarea în cadrul acestui instrument, precum și în cadrul Mecanismului pentru Ucraina, cu scopul de a maximiza marja de manevră macroeconomică a Ucrainei. Concentrarea la începutul perioadei în cadrul ERA va permite Ucrainei să crească cheltuielile pentru nevoile militare și să acorde prioritate achizițiilor publice în industria de apărare ucraineană și europeană. În plus, noul instrument „Acțiuni pentru securitatea Europei” (SAFE) ar permite industriei ucrainene de apărare să participe la achiziții publice colaborative pe picior de egalitate cu industria UE.
- Este necesară o mobilitate militară sporită pentru a îmbunătăți fluiditatea furnizării de asistență militară. Coridoarele de mobilitate militară ale UE ar trebui să se extindă până în Ucraina, ceea ce ar spori interoperabilitatea și ar constitui o garanție suplimentară de securitate pentru a descuraja orice agresiune viitoare.
- Îmbunătățirea accesului la activele și serviciile spațiale ale UE ar putea fi un factor-cheie pentru consolidarea capacităților de apărare ale Ucrainei. UE ar trebui să dea curs solicitării

Ucrainei de a participa la Programul spațial al UE, cuprinzând și accesul la servicii guvernamentale spațiale în domeniile poziționării, navigației și sincronizării, precum și în domeniul comunicațiilor și al observării Pământului. UE ar trebui, de asemenea, să finanțeze accesul Ucrainei la servicii care pot fi prestate de furnizori comerciali cu sediul în UE, inclusiv de întreprinderi nou-înființate și de întreprinderi în curs de extindere, în sprijinul forțelor armate ucrainene și la cererea acestora. Acest lucru va ajuta Ucraina să își consolideze reziliența prin diversificarea surselor sale de servicii spațiale. În plus, UE și statele sale membre ar trebui să coopereze îndeaproape cu Ucraina în ceea ce privește protecția activelor strategice (de exemplu, amenințările cibernetice care vizează activele spațiale) și să invite Ucraina să participe la Centrul UE de schimb de informații spațiale și de analiză (ISAC).

Celula de coordonare a Statului-Major al UE contribuie deja la coordonarea sprijinului militar acordat Ucrainei de către statele membre, împreună cu Grupul de contact pentru apărarea Ucrainei și cu programul NATO de asistență în materie de securitate și formare pentru Ucraina. Pentru a consolida aceste eforturi și pentru a le spori printr-o cooperare industrială aprofundată între EDTIB și industria ucraineană de apărare, UE va propune Ucrainei să instituie un grup operativ transversal.

b. Asocierea Ucrainei la inițiativele UE de dezvoltare a capacităților de apărare și de integrare a industriilor de apărare respective

Ultimii trei ani au îndemnat Ucraina să își dezvolte rapid capacitatea militară. În prezent, Ucraina își valorifică experiența din prima linie pentru a-și adapta în permanență echipamentele și pentru a le moderniza, astfel încât Ucraina a devenit principalul laborator mondial de inovare în domeniul apărării și al tehnologiilor. O cooperare mai strânsă între industria de apărare ucraineană și cea europeană va permite transferul direct de cunoștințe cu privire la modul optim de utilizare a inovării pentru a obține superioritatea militară pe câmpul de luptă, inclusiv în ceea ce privește extinderea rapidă a producției și modernizarea capacităților existente.

Cu toate acestea, EDTIB rămâne în avangarda dezvoltării unor sisteme și tehnologii de apărare la scară largă mai avansate. Integrarea industriei ucrainene de apărare în EDTIB va permite acestei industrii să se extindă, să se modernizeze, să se consolideze și să furnizeze produse din domeniul apărării eficiente din punctul de vedere al costurilor pe piața mondială.

Prin urmare, adoptarea rapidă a proiectului de regulament EDIP este o prioritate absolută. Odată convenit, EDIP va deschide calea pentru integrarea Ucrainei pe piața europeană a echipamentelor de apărare prin intermediul unui Instrument specific de sprijin pentru Ucraina (*Ukraine Support Instrument – USI*) și prin posibilitatea, oferită Ucrainei, de a participa la activitățile programului – în concordanță cu ceea ce se propune în prezent pentru SAFE, în funcție de diferitele modalități ale instrumentului respectiv. În acest context, Biroul UE pentru inovare în domeniul apărării de la Kiev ar putea fi consolidat pentru a extinde colaborarea industrială în domeniul apărării, permițându-i UE să susțină Ucraina și să valorifice experiența de război a acesteia, și pentru a stimula în continuare investițiile directe ale întreprinderilor din UE pe piața industrială ucraineană a apărării. În plus, Comisia și Înaltul Reprezentant recomandă statelor membre să mandateze AEA să extindă participarea Ucrainei la activitățile sale, inclusiv la centrul UE de inovare în domeniul apărării. Ar trebui încurajată, de asemenea, participarea Ucrainei la proiectele PESCO și la oportunitățile de colaborare care decurg din procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (*Coordinated Annual Review on Defence – CARD*).

Interacțiunea și cooperarea la nivel de personal dintre UE, statele membre și Ucraina care rezultă din acest proces ar permite Ucrainei să transfere UE unele dintre experiențele sale în privința unui război de mare intensitate. La rândul lor, învățămintele desprinse ar clarifica și ar facilita identificarea, de către statele membre, a nevoilor viitoare în materie de apărare.

6. O INDUSTRIE DE APĂRARE PUTERNICĂ ȘI INOVATOARE ÎN EUROPA

Sectorul industrial european al apărării este o condiție prealabilă indispensabilă a pregătirii pentru apărare și a unei descurajări credibile. Deși mai multe întreprinderi din domeniul apărării din UE sunt competitive la nivel mondial, baza industrială de apărare a UE are încă deficiențe structurale. În prezent, industria europeană de apărare nu este în măsură să producă sisteme și echipamente de apărare în cantitățile și în ritmul rapid de care au nevoie statele membre. Aceasta rămâne prea fragmentată, actorii naționali dominanți aprovizionând în principal piețele interne. Această industrie a suferit, de asemenea, din cauza investițiilor insuficiente și este necesar să ne majorăm investițiile în sectorul industrial al UE și aprovizionarea din acest sector. Pentru a sprijini industria de apărare să depășească aceste deficiențe, procesul de revizuire a Directivei UE privind achizițiile publice din domeniul apărării și cele sensibile din domeniul securității, programat pentru 2026, va ține seama de recomandarea din cadrul Busolei pentru competitivitate de a introduce o preferință europeană.

Investițiile în pregătirea europeană pentru apărare nu numai că ne garantează pacea de mâine, ci permit, de asemenea, realizarea ambiției noastre în materie de competitivitate pentru industria prelucrătoare europeană. Lanțurile valorice sau capacitățile de producție existente din industriile noastre tradiționale – industria autovehiculelor, a oțelului, a aluminiului sau a substanțelor chimice – pot găsi noi oportunități prin reorientare și prin furnizarea unei ponderi tot mai mari din baza industrială de apărare, în timp ce noi ecosisteme și lanțuri valorice pentru tehnologiile de vârf, cum ar fi IA sau electronica avansată, pot contribui atât la aplicațiile civile, cât și la cele militare.

Prin politici specifice, UE ar trebui să sprijine industria europeană de apărare în șase direcții strategice: a) sprijinirea, consolidarea și promovarea capacităților industriale în întreaga UE; b) asigurarea aprovizionării cu factori de producție critici din industrie și reducerea dependențelor; c) construirea unei veritabile piețe la nivelul UE a echipamentelor de apărare; d) simplificarea normelor existente și reducerea birocrăției; e) stimularea cercetării și a dezvoltării pentru a promova inovarea și f) păstrarea, atragerea și dezvoltarea talentelor, precum și consolidarea competențelor și a expertizei în sectorul apărării.

Cererea agregată pentru creșterea capacității de producție industrială în domeniul apărării

O creștere masivă a capacității de producție a industriei europene de apărare este o condiție prealabilă pentru ca statele membre să poată dobândi capabilitățile critice care le lipsesc în prezent. Pe lângă soluționarea problemelor legate de lanțul de aprovizionare și a blocajelor logistice, extinderea capacităților de producție depinde de măsura în care întreprinderile dispun de un flux constant de comenzi solide, multianuale, care să le permită să direcționeze investițiile către linii de producție suplimentare.

Comenzile pe termen lung reprezintă cea mai bună modalitate de a spori previzibilitatea pentru industria europeană de apărare și de a furniza semnalele de investiții necesare pe termen lung, astfel cum arată programul instituit prin Actul privind consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA). Pentru a sprijini această necesitate, UE

poate, pe de o parte, să promoveze o agregare mai sistematică a cererii statelor membre în cadrul AEA pentru a pregăti și a structura achizițiile publice comune la scară largă și pe baza unor contracte multianuale sprijinite de instrumentele UE. Pe de altă parte, Comisia și AEA pot, în cooperare cu statele membre, să consolideze dialogul cu industria pentru a oferi previzibilitate și a anticipa mai bine nevoile agregate, ceea ce ar permite fiecărui actor industrial să își planifice producția, contribuind la satisfacerea acestor nevoi globale. Acest schimb dinamic de informații cu privire la creșterea potențială a cererii și a producției ar permite, la rândul său, UE să adapteze mai bine măsurile de sprijin, pentru a stimula achizițiile publice colaborative și intensificarea activității industriale.

În plus, disponibilitatea echipamentelor europene de apărare în timp util și în cantitățile necesare este o condiție prealabilă pentru consolidarea securității, reducerea dependențelor și creșterea competitivității bazei industriale europene de apărare. În conformitate cu propunerea EDIP, UE intenționează să lanseze un proiect-pilot pentru a institui treptat un mecanism european de vânzări militare în vederea îmbunătățirii disponibilității și a termenelor de livrare pentru produsele din domeniul apărării din Europa.

Reducerea dependențelor și asigurarea securității aprovizionării

Consolidarea rezilienței lanțurilor valorice din domeniul apărării din UE este, de asemenea, esențială pentru pregătirea pentru apărare. Comisia a înființat Observatorul pentru tehnologii critice pentru lanțurile valorice spațiale și de apărare cu scopul de a dobândi cunoștințe cu privire la aspectele critice respective și de a le monitoriza în mod sistematic, precum și pentru a elabora foi de parcurs tehnologice relevante.

În domeniul apărării, accesul industriei la factorii de producție critici reprezintă un element esențial. În condițiile în care piața europeană se bazează doar pe un furnizor sau pe un număr limitat de furnizori de bunuri, servicii sau alți factori de producție esențiali, politicile și investițiile UE ar trebui să consolideze securitatea economică a Europei, reducând la minimum potențialul de utilizare ca armă a dependențelor sau de recurgere la constrângeri economice. Astfel, prin dialogul strategic cu industria europeană de apărare, Comisia, sprijinită de AEA, va urmări să identifice în mod clar materiile prime critice și componentele-cheie (de exemplu, cipurile) care sunt cele mai critice, precum și măsurile care pot fi luate pentru a asigura o diversificare a surselor de aprovizionare cu sprijinul UE.

În paralel, crearea planificată a unei platforme pentru achiziționarea în comun de materii prime critice va contribui la aprovizionarea sigură și eficientă din punctul de vedere al costurilor. UE va sprijini, de asemenea, dezvoltarea de alternative autohtone pentru tehnologiile, componentele și procesele pe care trebuie să le controleze [de exemplu, prin intermediul proiectelor Fondului european de apărare (FEA) sau al cadrelor cu dublă utilizare]. Aceasta ar putea urmări și promova transferurile de tehnologie, dacă este necesar, pentru a beneficia de tehnologii de vârf și de cercetări de ultimă generație, și ar putea iniția un efort pe termen lung pentru a aborda problema restricțiilor impuse tehnologiilor din țări terțe.

Construirea unei veritabile piețe la nivelul UE a echipamentelor de apărare, simplificarea și armonizarea normelor

După cum s-a demonstrat în raportul Letta, argumentele în favoarea unei piețe la nivelul UE a echipamentelor de apărare au devenit mult mai puternice și mult mai stringente. Statele membre achiziționează, în comparație cu acum zece ani, de până la patru ori mai multe echipamente, adesea de la furnizori din afara UE. Cu toate acestea, nicio piață națională

europăană a apărării nu are dimensiunea necesară pentru a intensifica suficient industria europeană de apărare.

Statele membre trebuie să se poată baza pe deplin pe EDTIB și pe lanțurile europene de aprovizionare în domeniul apărării, în special în perioade de criză și de conflict. În acest scop, trebuie să se garanteze accesul la produse, componente și piese de schimb din domeniul apărării printr-un regim cuprinzător de securitate a aprovizionării.

O piață a echipamentelor de apărare cu adevărat funcțională la nivelul UE ar fi una dintre cele mai mari piețe interne de apărare din lume. O astfel de piață ar contribui la atingerea unor obiective-cheie, cum ar fi competitivitatea la nivel global, pregătirea și o scară industrială mai mare. Firmele EDTIB ar putea avea o pondere industrială mai mare în domeniul apărării în întreaga UE, inclusiv în statele membre situate în apropierea celei mai presante amenințări la adresa securității. Această piață ar stimula, de asemenea, oportunitățile de piață în toate statele membre prin colaborări industriale, fuziuni și achiziții sau întreprinderi nou-înființate transfrontaliere, sprijinind astfel fabricarea mai multor produse din domeniul apărării în UE.

Simplificarea și armonizarea reglementărilor trebuie să se concentreze pe normele și procedurile privind achizițiile publice în domeniul apărării, pe transferurile în interiorul UE de produse din domeniul apărării, pe recunoașterea reciprocă a autorizațiilor naționale de certificare și pe acordarea autorizațiilor. În plus, trebuie revizuit impactul politicilor și al reglementărilor UE care nu sunt specifice apărării asupra industriei de apărare.

Transformarea apărării printr-o inovare disruptivă

Potențialul anumitor tehnologii de asigurare a superiorității în domeniul apărării reprezintă un levier important care trebuie consolidat urgent la nivel european. Noile tehnologii schimbă în mod fundamental natura războiului în mai multe domenii. IA, tehnologia de tip cloud și informatica cuantică, conectivitatea avansată și securizată, sistemele autonome și sursele alternative de energie au cu adevărat capacitatea de a perturba și de a transforma percepțiile tradiționale asupra războiului. Inovațiile în tehnologia dronelor dictează deja modul de combatere, iar rolul roboticii este în creștere, vehiculele terestre autonome preluând conducerea în operațiunile de luptă timpurii. Aceste mașini, capabile de recunoaștere, de atacuri directe și de sprijin logistic, au deja un impact pe câmpurile de luptă. Roboții militari bazați pe IA sunt încă în stadii incipiente de dezvoltare și Europa are numeroase posibilități de a excela în ceea ce privește armele robotizate și software-ul necesar pentru a le alimenta. Cu toate acestea, fereastra de oportunitate este foarte restrânsă, deoarece concurenții și rivalii strategici investesc masiv în aceste domenii, precum și în noi segmente complexe din punct de vedere tehnologic, cum ar fi rachetele hipersonice, armele cu energie dirijată, războiul pe fundul mării și războiul spațial.

Statele membre au nevoie ca industria europeană de apărare să fie în măsură să proiecteze, să dezvolte, să fabrice și să furnizeze aceste produse și tehnologii mai rapid și pe scară largă. În contextul creșterii substanțiale a cheltuielilor pentru apărare, o parte mai mare trebuie investită în cercetarea, dezvoltarea și tehnologia din domeniul apărării, concentrând eforturile și resursele asupra proiectelor europene comune. UE ar trebui să sprijine dezvoltarea unor procese industriale noi și inovatoare, cum ar fi proiectarea și fabricarea distribuite, fabricația aditivă și utilizarea IA. În acest scop, ar putea fi mobilizate schema UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS) și centrul european de inovare în domeniul apărării (HEDI). De exemplu EUDIS, dezvoltată în cadrul FEA cu un buget de 2 miliarde EUR, propune servicii de sprijin pentru inovare unor entități unice, inclusiv prin stabilirea de contacte cu investitorii, partenerii și

utilizatorii finali, și sprijină testarea și validarea inovatoare a produselor și a tehnologiilor. Beneficiind de finanțare sporită, AEA ar putea utiliza HEDI pentru a desfășura campanii simultane de experimentare cu scopul de a promova rapid soluțiile cele mai inovatoare și de a le integra în capacitățile existente sau noi prin intermediul unor circuite de dezvoltare accelerate. În paralel, Comisia finanțează Mecanismul de capitaluri proprii în domeniul apărării din cadrul Fondului European de Investiții (FEI), menit să sprijine fondurile cu capital de risc și fondurile de investiții în societăți necotate care investesc în întreprinderi europene ce dezvoltă tehnologii inovatoare de apărare cu potențial de dublă utilizare.

În domeniul tehnologiei profunde, distincția dintre domeniul civil și cel al apărării este neclară. Prin urmare, întreprinderile nou-înființate civile inovatoare și rezultatele relevante în materie de cercetare și inovare pot juca un rol esențial în dezvoltarea unor soluții de vârf care să permită consolidarea în mod semnificativ a capacităților militare și îmbunătățirea gradului de pregătire operațională. Deși Europa este o putere tehnologică, aceasta nu dispune încă de capacitatea de a valorifica pe deplin potențialul tehnologiei pentru a dobândi superioritate militară. Prin urmare, este urgent ca UE să își mobilizeze capacitatea globală de inovare și să direcționeze investiții semnificative pentru a recâștiga teren și a preveni dependența pe plan tehnologic.

UE va prezenta o foaie de parcurs tehnologică europeană privind armamentul, care va mobiliza investițiile în capacități tehnologice avansate cu dublă utilizare la nivelul UE, la nivel național și la nivel privat. Într-o fază inițială, UE se va concentra asupra IA și a tehnologiilor cuantice. Comisia se va asigura, de asemenea, că Consiliul European pentru Inovare și viitorul Fond de extindere a tehnologiilor și a întreprinderilor UE (*TechEU Scale-up*) vor investi în tehnologii cu dublă utilizare.

IMM-urile joacă un rol din ce în ce mai important ca furnizori agili de tehnologii disruptive și de inovare în comunitatea apărării. Prin urmare, Comisia a luat măsuri pentru a sprijini o contribuție mai activă a IMM-urilor la activitățile UE de C&I în domeniul apărării, în special prin furnizarea de cereri de propuneri specifice din cadrul FEA destinate IMM-urilor, încurajând în același timp participarea acestora la toate celelalte proiecte. Cooperarea transfrontalieră care implică IMM-urile este unul dintre criteriile de atribuire ale programului FEA, iar bonusurile financiare se aplică în funcție de nivelul de implicare a IMM-urilor în acțiuni de dezvoltare. În cadrul cererilor de propuneri FEA din 2023, participarea IMM-urilor a reprezentat aproximativ 50 % din numărul total de entități și 30 % din valoarea totală a granturilor solicitate. Pentru perioada 2023-2027, se estimează că FEA ar trebui să ofere IMM-urilor finanțare de până la 840 de milioane EUR. În plus, EDIP ar urma să prevadă crearea unui Fond pentru accelerarea transformării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării (FAST). Acest nou instrument financiar ar putea genera un multiplu al bugetului alocat inițiativei de către EDIP sub formă de împrumuturi sau de investiții de capital.

UE trebuie să își mobilizeze capacitatea globală de inovare și să direcționeze investiții semnificative pentru a recâștiga teren, pentru a evita să devină mai dependentă din punct de vedere tehnologic și pentru a profita de beneficiile efectelor de propagare în alte sectoare ale economiei. Europa găzduiește deja câțiva noi actori tehnologici inovatori în domeniul apărării. Pentru a accelera apariția unor actori europeni în domeniul tehnologiei de apărare, mediul de reglementare trebuie să fie mai favorabil asumării de riscuri. Comisia va intensifica dialogul cu noii actori din domeniul apărării și cu investitorii privați pentru a propune măsuri de simplificare a reglementării, precum și pentru a asigura o mai mare disponibilitate a capitalului de risc și a oportunităților de afaceri.

Competențe și talente pentru inovare

Eliminarea lacunelor în materie de capabilități include acoperirea întregului ciclu de dezvoltare a capabilităților în sectorul apărării, de la cercetare la achiziție și până la exploatare și întreținere. Succesul acestei abordări se bazează pe disponibilitatea competențelor tehnologice și a talentelor inovatoare în industria de apărare, inclusiv a actorilor din lanțul de aprovizionare, de la IMM-uri la contractanți principali. Deși sectorul european al apărării dispune de angajați calificați și specializați, intensificarea industriei de apărare la scară largă va necesita ca industria să atragă, să formeze, să angajeze, să perfecționeze și să recalifice mult mai multe persoane talentate, de la tehnicieni la ingineri și experți specializați. Uniunea competențelor prevede o Garanție de competențe pentru ca lucrătorii din sectoarele în curs de restructurare sau cei expuși riscului de șomaj să aibă posibilitatea de a-și dezvolta cariera în alte sectoare, inclusiv în domeniul apărării. Competențele avansate în materie de STIM (științe, tehnologie, inginerie și matematică) sunt esențiale pentru dezvoltarea capabilităților de nouă generație, astfel cum se subliniază și în Uniunea competențelor, inclusiv, în special, în domeniul securității și al apărării.

Evoluția rapidă și complexă a tehnologiilor creează oportunități pentru noi tipuri de locuri de muncă și impune reînnoirea seturilor de competențe. Angajații din industria apărării vor trebui să prelucreze, să exploateze și să disemineze în mod eficace date și să exploateze tehnologii noi în noi domenii de capabilități, cum ar fi sistemele autonome, sistemele de securitate cibernetică, sistemele de informații inteligente sau sistemele de calcul de înaltă performanță. Industria europeană de apărare va trebui să concureze cu alte sectoare pentru competențe similare, în timp ce extinderea sa va crea, totodată, oportunități de recalificare și perfecționare pentru locurile de muncă ce vor dispărea în alte sectoare industriale.

7. CREȘTEREA DRASTICĂ A CHELTUIELILOR PENTRU APĂRARE

Cheltuielile pentru apărare ale statelor membre au crescut cu peste 31 % din 2021, ajungând la 1,9 % din PIB-ul combinat al UE, echivalentul a 326 de miliarde EUR în 2024. Mai precis, investițiile în domeniul apărării au atins un nivel fără precedent de 102 miliarde EUR în 2024, ceea ce reprezintă aproape dublul sumei cheltuite în 2021. Cu toate acestea, la nivel agregat, cheltuielile europene pentru apărare rămân mult mai mici decât cele ale SUA și, mai îngrijorător, sunt inferioare celor ale Rusiei sau Chinei. Reconstrucția apărării europene va necesita investiții masive pe o perioadă îndelungată, atât publice, cât și private.

În Planul „ReArm Europe”, Comisia a identificat cinci piloni pentru a accelera în mod imperativ și substanțial cheltuielile europene pentru apărare.

Cei 5 piloni vor contribui la abordarea celor mai urgente nevoi și la atenuarea consecințelor investițiilor insuficiente din trecut.

(1) Un nou instrument financiar specific menit să sprijine investițiile statelor membre în domeniul apărării

Având în vedere caracterul urgent al situației, Comisia propune un nou regulament al UE în temeiul articolului 122 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene pentru a acorda statelor membre împrumuturi susținute din bugetul UE. Beneficiind de până la 150 de miliarde EUR, instrumentul Acțiuni pentru securitatea Europei (SAFE) va încuraja puternic creșterea

semnificativă a investițiilor statelor membre în capacitățile de apărare ale Europei, în momentul de față și pe tot parcursul acestui deceniu.

SAFE va sprijini industria europeană de apărare prin achiziții publice comune care implică cel puțin două țări, dintre care una trebuie să fie un stat membru care să primească asistență financiară din partea SAFE, iar cealaltă poate fi un alt stat membru, un stat AELS membru al SEE sau Ucraina. Aceste achiziții publice comune ar acoperi capacitățile și factorii de sprijin prioritari identificați de Consiliul European extraordinar din 6 martie 2025. Capacitățile cele mai simple și mai urgente, cum ar fi muniția sau mobilitatea militară, ar face obiectul unor condiții de eligibilitate similare cu cele ale programului EDIRPA. Sistemele mai complexe și de înaltă tehnologie, cum ar fi IA sau apărarea aeriană, ar face obiectul unor condiții mai stricte inspirate de discuțiile legislative privind EDIP, având în vedere cerințele mai ridicate în materie de autonomie strategică.

Alocările sunt disponibile pentru toate statele membre. Acestea se vor baza pe cerere și vor fi susținute de planuri naționale pentru industria de apărare. După aprobarea planurilor respective și semnarea acordului de împrumut, va fi disponibilă o prefinanțare.

Instrumentul include dispoziții menite să stimuleze și să faciliteze în continuare achizițiile publice comune, cum ar fi posibilitatea de a deschide acordurile-cadru și contractele existente către noi parteneri și o scutire de TVA pentru achizițiile finanțate de SAFE. Acesta promovează, de asemenea, utilizarea unor standarde comune.

Entitățile și produsele altor țări partenere pot fi eligibile pentru achiziții publice comune sub rezerva încheierii unui acord cu Uniunea privind condițiile financiare și securitatea aprovizionării.

(2) Activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere

Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere” propune activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale de către toate statele membre în vederea autorizării unei flexibilități suplimentare pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare.

Flexibilitatea va permite o abatere de la traiectoria cheltuielilor convenită, echivalentă cu creșterea cheltuielilor pentru apărare (incluzând atât investițiile, cât și cheltuielile curente) începând din 2021. Se ia în considerare o perioadă de patru ani (care poate fi prelungită). Datorită acestei flexibilități, statele membre ar putea mobiliza cheltuieli de apărare suplimentare de până la 1,5 % din PIB. Pe baza previziunilor privind adoptarea treptată, investițiile în domeniul apărării ar putea ajunge la cel puțin 800 de miliarde EUR în următorii patru ani, incluzând cheltuielile finanțate de SAFE în valoare de 150 de miliarde EUR, care vor fi automat eligibile în temeiul clauzelor derogatorii naționale.

(3) Sporirea flexibilității instrumentelor existente ale UE pentru a permite investiții mai mari în domeniul apărării

Pe termen scurt, UE poate face mai mult pentru a sprijini, cu ajutorul bugetului UE, nevoia urgentă de a spori investițiile europene în domeniul apărării.

Politica de coeziune contribuie deja la capabilitățile de apărare și securitate. Aceasta finanțează investiții în materie de securitate și apărare care contribuie la dezvoltarea regională, deoarece industriile de apărare creează adesea ecosisteme industriale și de cercetare și dezvoltare care aduc beneficii regiunilor și comunităților Europei.

Autoritățile naționale, regionale și locale pot utiliza în mod voluntar evaluarea la jumătatea perioadei a politicilor de coeziune pentru a aloca, în cadrul programelor lor actuale, fonduri pentru prioritățile emergente, inclusiv consolidarea capabilităților de apărare și securitate.

În contextul evaluării la jumătatea perioadei a programelor pentru perioada 2021-2027, Comisia va propune săptămâna viitoare un pachet de măsuri menit să ofere flexibilitate și stimulente în acest sens.

Dezvoltarea unei industrii europene de apărare puternice și reziliente va sprijini competitivitatea europeană și va promova dezvoltarea regională și creșterea economică.

(4) Contribuții din partea Băncii Europene de Investiții

Banca Europeană de Investiții joacă un rol clar și decisiv în finanțarea apărării europene. Planul de acțiune pentru securitate și apărare al Grupului BEI a reprezentat un prim pas important și ar trebui să se accelereze punerea sa în aplicare.

În plus, BEI intenționează să introducă modificări pentru a extinde și mai mult domeniul de aplicare al finanțării sale pentru apărare. Aceasta își va dubla investițiile anuale, care vor ajunge la 2 miliarde EUR, pentru a finanța proiecte precum dronele, spațiul, securitatea cibernetică, tehnologiile cuantice, instalațiile militare și protecția civilă. BEI propune o ajustare suplimentară a criteriilor de eligibilitate ale grupului său, pentru a se asigura că activitățile excluse sunt definite mai precis și că domeniul de aplicare al acestora este cât mai limitat posibil, în vederea unei alinieri la noile priorități de politică ale UE. În cele din urmă, BEI va propune o revizuire a cadrului său operațional și va înlocui Inițiativa strategică pentru securitatea europeană ad-hoc cu un obiectiv transversal specific de politică publică, cu scopul de a contribui la pacea și securitatea Europei, obiectiv care va beneficia de o alocare financiară și de capital ambițioasă. Aceștia reprezintă pași suplimentari în direcția cea bună.

(5) Mobilizarea capitalului privat

Stimularea investițiilor publice în domeniul apărării este indispensabilă, dar nu va fi suficientă. Întreprinderile europene, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile cu capitalizare medie, trebuie să aibă un acces mai bun la capital, inclusiv la instrumente de garantare pentru reducerea riscurilor legate de investiții, pentru a-și aduce soluțiile la scară industrială și pentru a stimula intensificarea activității industriale de care are nevoie Europa.

Sectorul financiar manifestă un interes din ce în ce mai mare pentru apărare. Cu toate acestea, sectorul apărării rămâne o piață insuficient deservită din cauza limitărilor politicilor de investiții ale instituțiilor financiare publice și private. Accesul la finanțare rămâne o preocupare majoră pentru 44 % dintre IMM-urile din domeniul apărării, și anume un procent mult mai ridicat decât în cazul IMM-urilor din sectorul civil. Acestea se bucură de mai puține oportunități decât în SUA sau în Regatul Unit, iar investitorii americani reprezintă 60 % din total.

Uniunea economiilor și a investițiilor ar trebui să contribuie la canalizarea unor investiții private suplimentare către prioritățile UE, inclusiv către sectorul apărării. O astfel de uniune ar

putea să atragă, ca atare, sute de miliarde de investiții suplimentare pe an în economia europeană, stimulând competitivitatea acesteia. În acest scop, Comisia prezintă o comunicare privind o uniune a economiilor și a investițiilor.

Regulamentul UE privind prezentarea de informații referitoare la finanțarea durabilă (*Sustainable Finance Disclosures Regulation* – SFDR) nu împiedică finanțarea sectorului apărării. Cu toate acestea, clarificări suplimentare cu privire la aplicarea SFDR ar putea fi binevenite atât pentru sectorul financiar, cât și pentru cel al apărării. În contextul revizuirii SFDR, Comisia va furniza clarificările necesare cu privire la relația dintre apărare și obiectivele de investiții ale cadrului de durabilitate.

(6) Previzibilitatea financiară

Comisia va continua să caute surse de finanțare suplimentare pentru apărare la nivelul UE și alte elemente și opțiuni menite să stimuleze în mod substanțial finanțarea pentru apărarea europeană și să consolideze EDTIB.

În cazul în care cererea statelor membre de finanțare bazată pe împrumuturi, sprijinită de bugetul UE în cadrul SAFE, va depăși oferta, Comisia va continua să exploreze instrumente inovatoare, cum ar fi cele legate de Mecanismul european de stabilitate (MES).

Având în vedere urgența și prioritatea ca Europa să își reconstruiască apărarea, susținută de o bază industrială competitivă în domeniul apărării, următorul CFM ar trebui să ofere un cadru cuprinzător și solid în sprijinul apărării UE.

Acesta ar trebui să sprijine multiplicarea și îmbunătățirea investițiilor colaborative, de la cercetare la dezvoltarea de sisteme complexe, trecând de la comercializare la achiziții publice, în vederea creșterii suveranității tehnologice a Europei.

8. SECURITATE SPORITĂ PRIN INTERMEDIUL PARTENERIATELOR

Provocările în materie de securitate au adesea implicații globale, necesitând o cooperare internațională. Războiul la scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei are un impact extins dincolo de granițele Europei. Amenințările hibride și atacurile cibernetice nu respectă frontierele. Același lucru este valabil și pentru securitatea spațială sau maritimă. Prin urmare, UE trebuie să colaboreze îndeaproape cu organizațiile internaționale și cu țările partenere pentru a aborda aceste amenințări în mod eficace.

Cooperarea cu partenerii este, de asemenea, esențială pentru a aborda provocările cu care se confruntă apărarea europeană și industria europeană de apărare, inclusiv pentru diversificarea furnizorilor și reducerea dependențelor. Parteneriatele extinse ale UE pentru pace, securitate și apărare reprezintă o sursă esențială de forță și reziliență. UE își menține angajamentul deplin de a promova cooperarea internațională și de a consolida multilateralismul eficace la toate nivelurile. Vom extinde și vom perfecționa în continuare parteneriatele adaptate cu partenerii noștri bilaterali, regionali și multilaterali din întreaga lume într-un mod reciproc avantajos pentru a face față unui spectru larg de provocări în materie de securitate, inclusiv în domeniul dezvoltării capabilităților și al inovării.

UE va promova o arhitectură deschisă combinată cu o geometrie variabilă care să permită participarea partenerilor care împărtășesc aceeași viziune la proiecte și inițiative de cooperare

în domeniul apărării, cum ar fi proiectele PESCO, care vor fi încurajate de la caz la caz. Acest lucru va contribui la reducerea dependențelor excesive pe care le creează recurgerea la un singur furnizor sau la câțiva furnizori de bunuri, servicii sau alți factori de producție esențiali, va consolida securitatea economică europeană și va dezvolta și promova capacitățile europene de apărare și competitivitatea pieței echipamentelor de apărare a UE.

NATO rămâne piatra de temelie a apărării colective a membrilor săi în Europa. Cooperarea UE-NATO este un pilon indispensabil pentru dezvoltarea dimensiunii de securitate și apărare a UE. Instrumentele unice care vizează puterea de reglementare și instrumentele financiare ale UE ajută cele 23 de state membre ale UE din NATO să își atingă obiectivele în materie de capacități.

O legătură transatlantică puternică rămâne esențială pentru apărarea Europei. **Statele Unite** solicită Europei să își asume mai multă responsabilitate pentru propria sa apărare. Aceste eforturi continuă să se bazeze pe lanțul de aprovizionare transatlantic, profund înrădăcinat și extins, care ar trebui să fie reciproc avantajos. Dialogul bilateral privind securitatea și apărarea poate fi aprofundat pentru a consolida în continuare cooperarea în domenii precum securitatea cibernetică, securitatea maritimă și spațiul, pentru a discuta aspecte legate de achiziții publice și pentru a aborda orice alte chestiuni de interes reciproc.

Regatul Unit este un aliat european esențial cu care ar trebui consolidată cooperarea în materie de securitate și apărare având în vedere interesul reciproc, începând cu un potențial parteneriat în materie de securitate și apărare. Pe baza setului de acorduri solide în vigoare, cooperarea bilaterală în materie de securitate și apărare se poate extinde, de la gestionarea crizelor externe la politicile industriale de apărare.

Norvegia este un partener cu drepturi depline în cadrul programelor de apărare ale UE, prin contribuția sa la bugetul UE. Parteneriatul pentru securitate și apărare lansat recent oferă un cadru politic cuprinzător și structurat pentru consolidarea în continuare a dialogului și a cooperării.

Cooperarea noastră cu **Canada** s-a intensificat și ar trebui consolidată în continuare, inclusiv pentru a spori securitatea transatlantică. Dialogul bilateral privind securitatea și apărarea, precum și viitorul parteneriat pentru securitate și apărare oferă baza pentru o cooperare consolidată în materie de securitate și apărare, inclusiv cu privire la inițiativele celor două părți de stimulare a producției industriei de apărare.

UE ar trebui să continue angajamentul și cooperarea reciproc avantajoasă în domeniul securității și al apărării cu toate **țările europene, țările implicate în procesul de aderare și țările învecinate** care împărtășesc aceeași viziune (inclusiv Albania, Islanda, Muntenegru, Republica Moldova, Macedonia de Nord și Elveția) pentru a promova pacea, securitatea și stabilitatea pe continentul nostru și dincolo de acesta.

Turcia este o țară candidată la aderarea la UE și un partener de lungă durată în domeniul politicii de securitate și apărare comune. UE va continua să se implice în mod constructiv pentru a dezvolta un parteneriat reciproc avantajos în toate domeniile de interes comun, pe baza unui angajament egal din partea Turciei de a avansa pe calea cooperării cu privire la toate chestiunile importante pentru UE, în concordanță cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024.

UE ar trebui, de asemenea, să exploreze oportunitățile de cooperare industrială în domeniul apărării cu **partenerii din regiunea indo-pacifică**, în special Japonia și Republica Coreea, cu care au fost încheiate parteneriate în materie de securitate și apărare în luna noiembrie a anului trecut, precum și cu Australia și Noua Zeelandă.

Cooperarea cu **India** în materie de securitate și apărare s-a dezvoltat în ultimii ani, inclusiv prin consultări periodice pe teme de securitate și apărare. UE și India vor explora în continuare un parteneriat pentru securitate și apărare. UE rămâne ferm hotărâtă să susțină pacea și securitatea în regiunea indo-pacifică, inclusiv securitatea maritimă, prin contracararea amenințărilor tradiționale și netradiționale la adresa securității, prin protejarea culoarelor maritime de comunicare și prin susținerea libertății de navigație.

9. CALEA DE URMAT PENTRU APĂRAREA EUROPEANĂ

Contextul geopolitic și peisajul amenințărilor la adresa Europei se schimbă dramatic și cu o viteză fără precedent. De la summitul de la Versailles din martie 2022, statele membre au convenit asupra necesității de a-și asuma o mai mare responsabilitate în materie de apărare. S-au luat deja mai multe măsuri în direcția unei cooperări mai intense în domeniul apărării. Cu toate acestea, agravarea amenințărilor care planează asupra Europei impune ca UE să rămână fermă, să fie unită și să acționeze cu hotărâre, ambiție și rapiditate.

Prezenta carte albă stabilește un plan cuprinzător de reînarmare a Europei și de consolidare a apărării sale pentru a face față acestor amenințări, care include mai ales următoarele acțiuni imediate:

- Statele membre sunt invitate să solicite activarea clauzei derogatorii naționale până la sfârșitul lunii aprilie.
- Consiliul este invitat să adopte de urgență Proiectul de regulament privind instrumentul „Acțiuni pentru securitatea Europei” (SAFE).
- Colegiuitorii sunt invitați să adopte Programul privind industria europeană de apărare (EDIP) înaintea verii, inclusiv Instrumentul de sprijin pentru Ucraina.
- Colegiuitorii sunt invitați să ia în considerare cu prioritate modificările aduse Fondului european de dezvoltare regională, care vor fi propuse până la sfârșitul lunii martie 2025. În urma evaluării la jumătatea perioadei a politicilor de coeziune, autoritățile naționale, regionale și locale vor putea alocă în mod voluntar fonduri în cadrul programelor lor actuale pentru prioritățile emergente, inclusiv pentru consolidarea capacităților de apărare și securitate.
- Statele membre sunt invitate să intensifice rapid achizițiile colaborative în domeniul apărării, în concordanță cu obiectivul de cel puțin 40 % propus de Strategia privind industria europeană de apărare (EDIS), inclusiv sub egida instrumentului SAFE.
- Statele membre sunt invitate să convină rapid asupra unei noi inițiative ambițioase de sprijin militar pentru Ucraina, care să includă munițiile de artilerie, apărarea aeriană și conceptul de „formare și echipare”.
- Comisia va promova integrarea industriei ucrainene de apărare în piața unică, va sprijini extinderea coridoarelor de mobilitate militară în Ucraina și va explora accesul Ucrainei la serviciile guvernamentale spațiale ale UE.

- Comisia invită Consiliul guvernatorilor Băncii Europene de Investiții să intensifice de urgență sprijinul acordat industriei europene de apărare, în special prin restrângerea în continuare a listei activităților excluse și prin creșterea volumului finanțării disponibile.
- Comisia va lansa imediat un dialog strategic cu industria apărării, făcând apel, de asemenea, la expertiza AEA sau a Statului-Major al UE, după caz.
- Comisia va prezenta, până în iunie 2025, o propunere de simplificare Omnibus privind apărarea.
- În 2025, UE va prezenta o foaie de parcurs tehnologică europeană privind armamentul pentru investițiile în capacități tehnologice avansate cu dublă utilizare.
- Comisia și Înalțul Reprezentant vor adopta, până la sfârșitul anului 2025, o comunicare comună privind mobilitatea militară, însoțită de propunerile legislative necesare.

UE este și va rămâne un proiect de pace. Aceasta trebuie să fie în măsură să își protejeze cetățenii și să își apere interesele și valorile pe care le reprezintă. Ucraina merită sprijin militar continuu pentru a se apăra împotriva agresiunii militare continue și pentru a fi în măsură să se apere în viitor. O creștere drastică a investițiilor în domeniul apărării ar avea efecte de propagare pozitive în întreaga economie, contribuind la competitivitate, la crearea de locuri de muncă și la inovare în multe sectoare, de la aeronautică la construcțiile navale, de la siderurgie la spațiu, transporturi și IA. Dacă sunt valorificate corect, acestea ar putea îmbunătăți considerabil reziliența europeană într-o lume în care amenințările se înmulțesc.

Europa trebuie să facă alegeri îndrăznețe și să construiască o uniune a apărării care să asigure pacea pe continentul nostru prin unitate și forță. Datorează acest lucru aliaților săi din NATO, Ucrainei și, în primul rând, sieși însăși, cetățenilor europeni și valorilor pe care le reprezintă. UE și statele sale membre trebuie să fie la înălțimea acestei provocări istorice.
